

EN FLOK hårdtarbejdende snekastere et sted mellem Hurup og Bedsted. Ifølge Thisted Amts Tidende skulle de have haft følgeskab af langt flere kollegaer.

Foto: Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune

FAKTA

HISTORIEN I BILLEDET

■ Har du gamle film eller fotografier? Så er Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune interesseret.

■ Arkivet opfordrer derfor sammen med Thisted Dagblad thyboer og hannæsboer til at kigge efter i skuffer og andre gemmer efter spændende lokalhistorisk materiale.

■ Billeder og film kan indleveres til Lokalhistorisk Arkiv både i Hurup på biblioteket og i Thisted i J.P. Jacobsens hus.

■ Arkivet scanner de gamle billeder ind og kan også sagtens bruge billeder, man selv har scannet ind i ordentlig teknisk kvalitet.

■ Rubrikken "Historien i billedet" optræder jævnligt i Thisted Dagblad i håbet om, at det øger billedbidragene til Lokalhistorisk Arkiv.

HISTORIEN I BILLEDET

Snekastere genskabte Thybaneforbindelsen op gennem Thy

THYBANE: Et vintereventyr fra gamle dage til en varm sommerdag

Af **Thomas Norskov Kristensen**
Lokalhistorisk Arkiv
for Thisted Kommune

HURUP: Det er ikke det mest aktuelle emne, indrømmet, men med udsigt til en varm og solrig sommer kan det alligevel være på sin plads at fortælle en lille historie om jul, togkaos og snekastning. Det kunne jo være, at det alt sammen ville have en afkølede virkning på læseren – hvem véd?

Vi skruer tiden godt 100 år tilbage. Det var dengang, der virkelig var sne til.

Således fortæller Thykommunernes protokoller over det danske vintervejr, de såkaldte snekastningsprotokoller, at vintermånederne ofte rummede mange dage med hvide marker.

Snekastning foregik med håndkraft, og det var ofte de lokale mænd, som førte skovlen. Det var et borgerligt ombud, og amter og kom-

muner havde derfor ret til at udskrive en del af sognenes mandlige befolkning, når vejret viste sig fra sin hårde side.

Det skete i 1915, da en voldsom og langvarig snestorm henover julen lukkede Thy.

60 mand udkommanderet

Datidens sydgående hovedfærdselsåre, Thy-banen, var lammet af det hårde vejr. Værst var det på strækningen mellem Bedsted og Hurup, hvor 10 vogne var kørt fast.

Thisted Amts Tidende bragte julen igennem reportager om snestormens hærgen. Sneen begyndte at vælte ned 22. december og skabte tidligt problemer. Således kunne læserne på selveste juleaften læse denne triste melding om situationen:

"En mængde Rejsende, der skulde til eller fra Thy og Thisted, ligger indesneede

omkring ved Stationerne. En Del sidder fast nede i Struer. Det er virkelig ingen morsom Maade at tilbringe Julen på".

Om det var udsigten til at tilbringe julen i Struer, eller om det situationen generelt, der ikke var morsom, må stå hen i det ussive, men den blev på ingen måde bedre i de efterfølgende juledage. Sneen fortsatte med at vælte ned, og det må virkelig have følt koldt, for temperaturen nåede ned på minus 10 grader, mens stormen fortsat rasede. De rejsende overnattede ikke blot på stationerne, men også på de omkringliggende gårde - og nogle måtte sågar blive i vognene. Det må have været koldt, klamt og sikkert også ganske beskidt, ikke mindst når man tager datidens sanitære forhold i betragtning.

Først 28. december kunne Thisted Amts Tidende rapportere om, at der nu var

samlet en styrke til at grave jernbanen fri. Trods muligheden for tvangsudskrivning kunne der ikke mønstres nok personel, så der blev lokket med en løn på 41 øre i timen. Resultatet blev, at 60 snekastere - vinterens sande helte - med skovlen i hånden sled sig gennem de høje driver mellem Hurup og Bedsted, som sine steder lå mere end tre alen (63 cm) over telegrafrådene. Snekastere måtte arbejde to døgn, før vognene igen kunne slæbes til Hurup.

Klage til ministeriet

En uge skulle der gå, før togets karakteristiske fløjte igen kunne høres på Thisted Station. Det var alt for lang tid - mente tre af Thisted mest indflydelsesrige foreninger: Landboforeningen, Haandværkerforeningen og Handelsforeningen.

I en skrivelse til Trafikministeriet rettede de en skarp

kritik af baneledelsen.

Heri hed det bl.a.: "Vi maa nedlægge en skarp Protest mod det lidet energiske Arbejde, Befolkningen heroppe mener, der er gjort fra Baneledelsens Side for at føre de Rejsende frem, og vi anmoder om, at en Skarp Undersøgelse af dette skandaløse Forhold uopholdelig maa blive iværksat".

Ifølge Thisted Amts Tidende var årsagen til dette "lidet energiske Arbejde" indlysende klar. Lønnen var så lav, at ingen arbejdere ønskede at tage det hårde arbejde - slet ikke i juledagene. Havde baneledelsen oppe sig og mønstret fuldt mandskab, kunne togdriften have været genetableret en dag tidligere med færre gener til følge for de mange strandede passagerer.

Om klagen til trafikministeriet rent faktisk kastede den ønskede skarpe undersøgelse af sig, står hen i det

uvisse.

I post over ørerne

Med togetrafikken genetableret kom passagerne, varerne og ikke mindst posten igen til Thisted. Men det sidste vakte ikke ubetinget glæde på Thisted Amts Tidendes redaktionskontor:

"Vi sidder i Post til op over Ørerne. Aviserne hober sig op, og vi modtager saa mange Juleønsker, at vi er tæt ved at opgive Ævret. Det er virkelig ikke morsomt. Social-Demokraten med Hr. Borgbergs mange mærkelige artikler kan tage dem i smaa Portioner, men at faa Onsdags, Torsdags, Fredags, og de øvrige Numre paa en Gang, er vitterlig mere, end selv det mest godmodige Menneske kan døje".

Og ligeledes nåede dette vintereventyr frem til en sommer så mange år efter.